

FRÉTTASKÝRING: Umhverfisráðstefna Sameinuðu þjóðanna – Ríó+20

Reynt til þrautar að semja fyrir Ríó

Enn setjast þjóðir heimsins að samningaborði um aðgerðir í umhverfismálum í Brasilíu. Ekki er mikil bjartsýni gagnvart útkomunni, en ráðstefnan hefst í júní.

Ríó+20 ráðstefna Sameinuðu þjóðanna verður sett í Brasilíu 20. júní. Þar verður enn einn ganginn reynt að ná samkomulagi um viðbrögð alþjóðasamfélagsins við þeirri staðreynd að loftslag fer hlýnandi af mannavöldum. Nafn ráðstefnunnar vísar í það að 20 ár eru liðin síðan Ríó-ráðstefnan var haldin. Þar var kallað eftir alþjóðlegum samningi um samdrátt í útblæstri gróðurhúsalofttegunda og hann leit dagsins ljós með Kyoto-bókuninni. Hún er nú runnin úr gildi.

Enn ein ráðstefnan

Og hvernig er svo staðan? Tja, í stuttu máli sagt: útblástur gróðurhúsalofttegunda hefur aukist um 38 prósent frá ráðstefnunni í Ríó 1992. Ýmsu er þar um að kenna.

HEIKO WARNKEN

Sum ríki, eins og Bandaríkin, hafa einfaldlega ekki verið tilbúin í samdrátt, því það þýðir, að þeirra mati, lokun verksmíðja og töpuð störf. Þá hafa þróunarríki bent á þá staðreynd að hlýnun loftslags sé ekki þeim að kenna. Iðnríkin hafi mengað andrúmsloftið óhikað í yfir 200 ár og náð þannig efnahagslegu forskoti. Nú eigi að meina þróunarríkjunum að efla efnahag sinn.

Lagaleg binding

Heiko Warnken, sem starfar hjá því ráðuneyti Þýskalands sem sér um efnahagslega samvinnu og þróun, segir viðhorf almennings litað af því hve ferlið er þungt í vöfum. Fyrir fólki sé Ríó+20 aðeins enn ein umhverfisráðstefnan sem ekkert kemur út úr.

Warnken segir að Ríó-ráðstefnan árið 1992 hafi verið gríðar-

FORSETAFRAMBJÓÐANDI Útblástur gróðurhúsalofttegunda hefur aukist um 38% síðan Bill Clinton, þá forsetaframbjóðandi, ávarpaði ráðstefnuna árið 1992.

NORDICPHOTOS/AFP

lega mikilvæg og þrátt fyrir allt líti út fyrir að markmið hennar náist. Gallinn við hana hafi verið að engar lagalegar skuldbindingar hafi fylgt hinum háleitu markmiðum. Síðan þá hefur umræðan fyrst og fremst snúist um að koma slíkum bindingum á.

Nú er uppi hugmynd um að koma á sjálfbærnimarkmiðum (e. Sustainable Development Goals), ekki ósvipað Þúsaldarmarkmiðunum (e. Millennium Development Goals). Evrópusambandið styður þá leið og Warnken vonast eftir að sú verði niðurstaðan, en það mundi binda hendur ríkja heims frekar til að sinna málaflöknum. Öflugir andstæðingar séu þó gegn því, ekki síst Bandaríkin.

„Það er ekki hægt að fókusa aðeins á gróða og ætla svo að

bjarga umhverfismálunum síðar. Við þekkjum þá leið og fyrir utan þau slæmu áhrif á umhverfið sem hún hefur í för með sér er hún gríðarlega kostnaðarsöm.“

Síðasti séns

Ljóst er að væntingar til ráðstefnunnar eru ekki miklar. Til að mynda hefur Angela Merkel, kanslari Þýskalands, tilkynnt að hún hygðist ekki mæta, og líklegt þykir að Françoise Hollande, forseti Frakklands, fylgi í fótspor hennar. Þá þykja engar líkur á því að Obama Bandaríkjaforseti samþykki nokkrar bindingar fyrir Bandaríkin svo skömmu fyrir kosningar þar í landi og því er viðvera hans ólíkleg.

Ekki virðist mikið tilefni til bjartsýni um að náist að semja

um stóra áfanga í Ríó. Í dag hefst í Bonn fundur aðildarríkjanna þar sem reyna á til þrautar að ná samkomulagi. Fulltrúanna bíður erfitt verkefni; af þeim rúmlega 200 atriðum sem semja skal um hefur 21 verið samþykkt. Fyrstu drög lokaskjalsins voru skýr og klár á 17 blaðsíðum. Einstakar kröfur ólíkra ríkja fóru þá að hrúgast inn og skjalið bólgnaði út í 250 blaðsíður en er nú komið niður í 170 blaðsíður. Viðræðurnar í Bonn skipta því miklu fyrir útkomuna.

Engu að síður er litið á ráðstefnuna sem enn einn áfangann á langri leið. Aðildarríkin hittast í desember í Doha á Indlandi og meiri bjartsýni ríkir gagnvart þeirri ráðstefnu. Ulrich Keller, talsmaður Þýska demókrataflokksins í umhverfismálum, telur mun líklegra að samkomulag náist þar en í Ríó, sem hann hefur raunar ekki mikla trú á.

„Það er nauðsynlegt að um 90 prósent útkomu ráðstefnunnar verði ákveðin fyrirfram. Það eru engar líkur á að svo verði nú,“ segir Keller. Hann bendir einnig á að nokkuð vanti upp á að ríki uppfylli fyrri loforð sín í loftslagsmálum. Keller er þó bjartsýnn á að Ríó geti undirbúið jarðveginn fyrir ráðstefnu sem verður í Doha í desember.

Nokkur árangur hefur náðst

Þrátt fyrir að ekki hafi allt það uppfyllt sem stefnt var að í Ríó árið 1992 hefur þó ýmislegt gerst. Það er orðin viðurkennd staðreynd að gjörðir mannsins hafi haft áhrif á hlýnun loftslags, þrátt fyrir að örfáar efasemdar-raddir heyrist enn. Þá náðist árangur með Kyoto-bókuninni, en hún er nú útrunnin.

Helsti árangur hennar er kerfið sem hún byggir á. Það er til staðar vilji menn nota það; infratrúktúrinn, skuldbindingarnar, gagnsæið, aðkoma allra. „Það þarf einfaldlega raunverulega pólitískan vilja og til þess að hann náist þarf þrýsting almennings. Það er gríðarlega mikilvægt,“ segir Warnken.

Kolbeinn Óttarsson Proppé
kolbeinn@frettabladid.is

LÍÐSAUKI Á LÆKKUÐU VERÐI

Afmælistilboð:
20% afsláttur af
Lenovo búnaði

Betri
lausnir í
20 ár
1992-2012

Lenovo Edge 91z
Sambyggð tölvu og skjár

- Intel Core i5 2400S 2,5 GHz
- 21,5" skjár og 500 GB diskur
- Práðlaust lykklaborð og mús
- Þriggja ára ábyrgð

Nú 159.920 kr.
Áður 199.900 kr.

Lenovo Ultraslim Plus
Práðlaust lykklaborð og mús

- 2,4 GHz þráðlaus tækni
- Íslenskir stafir
- Nettur nanó-sendir
- Þriggja hnappa mús með skrunhjól

Nú 8.720 kr.
Áður 10.900 kr.

Lenovo ThinkPad T420i

- Intel Core i5 2450M 2,5–3,1 GHz
- 14" skjár og 500 GB diskur
- Aðeins 2,2 kg
- Þriggja ára ábyrgð

Nú 159.120 kr.
Áður 198.900 kr.

Nýherji býður **20% afslátt** af völdum vörum í tilefni af 20 ára afmæli sínu. Vikuna 14. – 20. maí bjóðum við afslátt af völdum **Lenovo** búnaði. Komdu við í verslun **Nýherja Borgartúni, Akureyri** eða á netverslun.is.

Tilboðið gildir 14. maí – 20. maí.

NÝHERJI